

PAIMION KAUPUNGIN KONSERNIOHJEET

Sisällysluettelo

1.	KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE.....	2
2.	SOVELTAMISALA	2
3.	KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN	3
4.	KONSERNIOHJEEN SITOVUUS.....	3
5.	KAUPUNGIN TOIMIELINTEN TOIMIVALLANJAKO	3
6.	EDUSTAJAT TYTÄRYHTEISÖJEN HALLINTOELIMISSÄ.....	4
7.	TYTÄRYHTEISÖJEN NEUVOTTELUVELVOITTEET.....	5
8.	KONSERNIRAPORTOINTI.....	5
9.	KESKITETYT KONSERNITOIMINNOT	6
10.	KUNTAKONSERNIN TARKASTUS JA VALVONTA	6
11.	TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISTA ASIOISTA	7

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa sekä yhteydenpidossa kaupunkikonserniin kuulumattomiin yhdistyksiin, säätiöihin tai vastaaviin yhteisöihin.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on ennen muuta kaupungin edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä ja siten pääomistajan tahdon esiintuomista.

2. SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kaupungin konserniin kuuluvat seuraavat kaupungin määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Paimion Yrityskehitys Oy
- Paimion Lämpökeskus Oy
- Mäntykankareen Vesi Oy
- Lyyli Tuomolan Säätiö

Kaupungin osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyrittäystä ja osakkuusyrittäystä.

Kaupungin osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

- Varsinais-Suomen Ajoharjoittelurata Oy
- Paimion Palvelukeskussäätiö

Kaupunki on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

- Paimion-Sauvon kansanterveystyön kuntayhtymä
- Peimarin koulutuskuntayhtymä
- Varsinais-Suomen lastensuojelu kuntayhtymä
- Salon seudun koulutuskuntayhtymä
- Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Varsinais-Suomen liitto

3. KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Konserniohje käsitellään kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

4. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kaupunkikonsernissa hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kaupunginjohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

5. KAUPUNGIN TOIMIELINTEN TOIMIVALLANJAKO

Valtuusto

- määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeet

Kaupunginhallitus

- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginjohtaja

- johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin konsernipolitiikkaa
- seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle
- seuraa kaupunkikonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kaupunginhallitukselle
- seuraa kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin, ellei kaupunginhallitus ole edustajia nimennyt
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle ja jollei kaupunginhallitus ole ohjeita antanut

Toimialajohtaja

- seuraa toimialallaan kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginjohtajalle
- seuraa toimialallaan kaupunkikonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kaupunginjohtajalle

Konsernijohto

Konsernijohtolla tarkoitetaan kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa.

6. EDUSTAJAT TYTÄRYHTEISÖJEN HALLINTOELIMISSÄ

Omistajan keskeisiä vaikuttamismuotoja yhteisön toimintaan on edustajien valitseminen yhteisön hallinto- ja päätöksentekuelimiin.

Edustajien valinnassa otetaan huomioon yhteisön toiminnan luonteen ja laajuuden edellyttämä riittävä liiketaloudellinen ja toimialueen asiantuntemus.

Valittujen edustajien tulee noudattaa kaupungin antamia ohjeita, perehtyä kaupungin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin ja yhteisön toimintaan, toimia aktiivisesti kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi ja yhteisön toiminnan kehittämiseksi sekä huolehtia raportoinnista ja yhteydenpidosta kaupunkiin.

Kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksessa. kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen toimielinten kokouskutsut ja esityslistat liitteineen sekä pöytäkirjat on toimitettava kaupunginjohtajalle.

7. TYTÄRYHTEISÖJEN NEUVOTTELUVELVOITTEET

Tytäryhteisöt ovat velvollisia pyytämään ennen erityisen merkittäviä päätöksiä ohjeet kaupungilta päätöksentekoa varten. Ohjeita tulee pyytää ja antaa seuraavissa tilanteissa

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- toiminnan olennainen laajentaminen tai supistaminen
- yhtiöjärjestyksen, osakassopimuksen tai sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- tai yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei ole erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- toimintaa nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaali-oikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto ja takausten tai vakuuksien antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- periaatteellisten tai taloudellisesti merkittävien sopimusten tekeminen
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan tai saneerausmenettelyyn hakeutuminen

8. KONSERNIRAPORTOINTI

Tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Yhteisöt laativat kirjanpidon yhteisestä siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös. Kaupungin taloushallinto antaa tarkempia ohjeita konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyen.

Tytäryhteisö raportoi kirjallisesti toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta konsernijohtolle puolivuositain (talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä), ellei konsernijohto toisin päättä.

Yhteisöt ovat myös muutoin velvolliset antamaan konsernijohtolle sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

9. KESKITETYT KONSERNITOIMINNOT

Kaupungin sisällä on pyrittävä siihen, että tytäryhteisöjen toiminta vastaa kaupungin tavoitteita ja että emoyhteisön ja tytäryhteisöjen välillä tehdään yhteistyötä silloin, kun se on koko konsernin kannalta hyödyllistä.

Rahoitus, sijoitus ja takauksen antaminen

- Kaupunkikonsernin rahoitusaseman puitteissa toteutetaan konsernin sisällä lainoitusjärjestelyjä niin, että konsernin kokonaisuuden kannalta välteään tarpeettomat rahoituskustannukset.
- Kaupungin hallintojohtajalla on oikeus myöntää lyhytaikaista (laina-aika alle 12kk) lainaa tytäryhteisöille.
- Kaupunginhallituksella on oikeus myöntää pitkäaikaista lainaa tytäryhteisöille.
- Tytäryhteisöjen tilapäistä rahoitusylijäämää voidaan lainata kunnalle alle vuoden maksuajalla kulloisellakin markkinakorolla (lähinnä vastaavan pituinen euribor-korko)
- Yhteisön, jolle annetaan takaus, tulee tuottaa kaupungin palveluja tai edistää muutoin kaupungin tai konserniyhteisön toimialaan kuuluvia tehtäviä.

Henkilöstöpolitiikka

- Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvien osin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita.
- Henkilöstön hankinnassa tulee yhteisöjen ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet

10. KUNTAKONSERNIN TARKASTUS JA VALVONTA

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja sen tytäryhteisöjen talouden ja hallinnon tarkastamisen järjestämisestä, mikä käsittää kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisen järjestämisen ja tilintarkastusyhteisön valinnan valmistelun valtuustolle.

Tytäryhteisöjen yhdeksi tilintarkastajaksi on valittava kaupunginvaltuuston valitseman JHTT-tilintarkastusyhteisön palveluksessa oleva tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhteisön toiminnasta arvioidakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Kuntakonsernin valvonta vastaa luonteeltaan kaupungin sisäistä valvontaa ja siitä vastaa konsernijohto. Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista.

11. TIEDOTTAMINEN KONSERNIA KOSKEVISTA ASIOISTA

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kaupungin on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää. Ennen tietojen antamista yhteisön on arvioitava voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolelta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.